

Lausunto

24.2.2023

VN/2465/2023
VN/2465/2023-OM-7

Liikenne- ja viestintäministeriö

Oikeusministeriön lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi valtionavustuksesta tiedonvälityksen ja uutismedioiden tukemiseen vuonna 2023

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt oikeusministeriöltä lausunnon otsikkoasiassa. Valtionavustuslain (688/2001) 8 §:n nojalla valtioneuvoston asetuksella annettaisiin tarkempia säännöksiä tiedonvälityksen ja uutismedioiden tukemiseen annettavasta valtionavustuksesta. Oikeusministeriö toteaa lausuntonaan seuraavan.

1.

Asetusluonnoksen 3 §:n mukaan valtionavustuslain mukaisena valtionapuviranomaisena toimisi Liikenne- ja viestintävirasto.

Perustuslain 2 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin. Perustuslakivaliokunta on vakiintuneesti todennut, että toimivaltaisen viranomaisen tulee ilmetä laista yksiselitteisesti tai muuten täsmällisesti tai että ainakin viranomaisten toimivaltasuhteiden lähtökohdat samoin kuin toimivallan siirtämisen edellytykset ilmenevät laista riittävän täsmällisesti (esim. PeVL 2/2012 vp s. 3, PeVL 32/2012 vp s. 6, PeVL 39/2016 vp s. 6, PeVL 19/2021 vp s. 4).

Valtionavustuslain esitöissä todetaan (HE 63/2001 vp s. 33), että valtionapuviranomaisella tarkoitetaan viranomaista, joka muun lainsäädännön perusteella toimii kussakin valtionavustuksessa valtionavustuslaissa säädettyinä valtionapuviranomaisena. Valtionavustuslaissa säädetään valtionapuviranomaisen toimivallasta. Valtionavustuslaissa ei sen sijaan säädetä siitä, mikä viranomainen kulloinkin käyttää valtionapuviranomaisen toimivaltaa. Valtion hallinto-organisaatiosta ja siihen kuuluvien viranomaisten tehtävistä säädetään yksityiskohtaisesti kutakin viranomaista koskevassa laissa ja sen nojalla annetuissa asetuksissa.

Asetusluonnoksen 3 §:ssä tarkoitettua toimivallan nojalla hoidettaisiin julkista hallintotehtävää, johon sisältyy julkisen vallan käyttämistä tuen myöntämistä koskevan päätöksenteon muodossa. Vähintään lausuttavana olevan asetuseräluonnoksen perustelumuiotiossa olisi tästä syystä asianmukaista viitata ja kytkeä valtionapuviranomaisena toimivan Liikenne- ja viestintäviraston toimivalta lakiin (laki Liikenne- ja viestintävirastosta (935/2018), 2 §), mutta myös asetuksen säännöstekstissä olevaa informatiivista viittausta voi pitää perusteltuna.

2.

Asetuseräluonnoksen 5 §:n 1 momentin mukaan valtionavustusta voitaisiin myöntää Suomessa toimivalle yritykselle, jos yritys ei ole ollut 31 päivänä joulukuuta 2019 tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 2 artiklan 18 kohdassa tarkoitettu vaikeuksissa oleva yritys. Oikeusministeriö kiinnittää huomiota siihen, että asetuseräluonnoksen perustelumuiotiossa ei selitetä, miksi asetettaisiin

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Oikeusministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Puhelin
Telefon
Telephone
Faksi
Fax
Fax
s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

 PL 25
 00023 Valtioneuvosto

 Eteläesplanadi 10
 Helsinki

 0295 16001
 +358 295 16001

 09 1606 7730
 +358 9 1606 7730

 kirjaamo.om@gov.fi
 oikeusministerio.fi

aikaraja vuoden 2019 loppuun. Tällainen säännös kai tarkoittaisi, että yritykselle, joka komission asetuksen mukaisesti olisi vaikeuksissa oleva yritys 31.12.2019 jälkeen, voitaisiin myöntää ko. valtionavustusta.

3.

Asetusluonnoksen 7 §:ssä olisi säännöksiä valtionavustuksen määrästä. Vähintään perustelumui-
 tiossa olisi asianmukaista selvittää säännösten suhdetta valtionavustuslain 6 §:n säännöksiin valtion-
 avustuksen määrästä, mutta myös asetuksen säännöksessä voisi olla perusteltua säätää esimerkiksi
 siitä, mikä prosenttiosuus avustettavan toiminnan (toimituksellista työtä tekevien henkilöiden palkat ja
 freelance-palkkiot) kuluista voidaan kattaa valtionavustuksella. Valtionavustuslain 6 §:n 1 momentin
 mukaan muu kuin 5 §:n 3 momentin 3 kohdassa tarkoitettu valtion talousarviosta tai talousarvion ul-
 kopuolella olevasta valtion rahastosta myönnettävä valtionavustus ei saa kattaa valtionavustuksen
 kohteena olevasta toiminnasta tai hankkeesta aiheutuvien kokonaiskustannusten täyttä määrää, jollei
 valtionavustuksen myöntämisen tavoitteiden saavuttamiseksi välttämättömistä ja perustelluista syistä
 muuta johdu.

Osastopäällikkö, ylijohdaja

Johanna Suurpää

Lainsäädäntöneuvos

Veli-Pekka Hautamäki

Jakelu LVM Liikenne- ja viestintäministeriö

Tiedoksi Kansliapäällikkö Pekka Timonen
 Lainsäädäntöjohtaja Susanna Siitonen
 Ministerin erityisavustaja Anita Westerholm

VN/2465/2023-OM-7

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: